

Vergaderjaar 2022–2023

29 517

Veiligheidsregio's

Nr. 225

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 december 2022

Hierbij ontvangt uw Kamer een drietal stukken ten aanzien van het onderwerp crisisbeheersing en brandweezorg: de contourennota crisisbeheersing en brandweezorg (bijlage A) en het Nationaal handboek crisisbeheersing (bijlage B) inclusief het Instellingsbesluit Ministeriële Commissie Crisisbeheersing 2022. Onderstaand treft u een korte toelichting op deze stukken. Tot slot wijs ik u graag – gezien de raakvlakken – op mijn brief van heden over het kader modernisering (staats)nood- en crisisrecht.

Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg

De contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg (hierna: contourennota) is een nadere uitwerking van het kabinetsstandpunt naar aanleiding van de evaluatie Wet Veiligheidsregio's¹ en schetst op hoofdlijnen de noodzakelijke vernieuwingen en veranderingen in het beoogde toekomstige stelsel van crisisbeheersing en van brandweezorg. Deze contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg is tot stand gekomen in samenwerking en afstemming met een grote hoeveelheid publieke, maatschappelijke en private crisispartners. Deze gezamenlijkheid was essentieel bij het opstellen van deze nota en is begin november afgesloten met een bestuurlijke conferentie, waarbij nadrukkelijk ook vooruit is gekeken naar het «van papier naar praktijk» brengen van de gezamenlijke ambities. Nogmaals wil ik van de gelegenheid gebruik maken om iedereen die heeft bijgedragen te bedanken.

De plannen en ambities genoemd in dit document zijn omvangrijk en vragen trajecten die uiteenlopend zullen zijn in aard, omvang en tijdspanne. Een wetwijziging neemt nu eenmaal meer tijd in beslag dan aanpassing van werkwijze of een onderzoek naar de wenselijkheid van een aanpassing. Daarom wordt er nu gestart met een actie- en wetgevingsprogramma dat waar mogelijk in tranches de aangekondigde

¹ Kamerstuk 29 517, nr. 198.

veranderingen zal realiseren. Hoewel betrokkenheid van alle partners, publiek en privaat, essentieel is zal daarbij in het bijzonder de samenwerking met de veiligheidsregio's gezocht worden.

Nationaal handboek crisisbeheersing en instellingsbesluit Ministeriële Commissie Crisisbeheersing 2022

Als bijlage treft u het Nationaal Handboek Crisisbeheersing dat een nadere uitwerking is van het onlangs vastgestelde Instellingsbesluit Ministeriële Commissie 2022². Het Handboek legt rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vast van de belangrijkste actoren binnen de nationale crisisstructuur. Het beschrijft de werkwijze en ambtelijke ondersteuning van de ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb). Het nieuwe handboek vervangt het verouderde handboek uit 2016. Het legt de veranderingen vast die sindsdien op basis van lessen, ervaringen en aanbevelingen uit evaluaties (o.a. aanpak corona) zijn doorgevoerd en beschrijft de huidige, staande praktijk bij situaties met een bovenregionale en landelijke impact.

Bij de crisisaanpak is nadrukkelijk oog voor de mogelijke en verwachte brede maatschappelijke gevolgen met name voor kwetsbare groepen, de uitvoeringspraktijk, de handhaafbaarheid, de financiële haalbaarheid en uitlegbaarheid van maatregelen. Het handboek legt in navolging van het besluit expliciet vast dat op uitnodiging van de voorzitter van de Commissie een voorzitter veiligheidsregio of burgemeester of voorzitter van een ander openbaar lichaam met raadgevende stem aan vergaderingen kan deelnemen.

Andere partners of deskundigen kunnen op uitnodiging van de voorzitter als adviseur vanuit een operationele of inhoudelijke expertise aan vergaderingen deelnemen. Daarbij valt te denken aan vertegenwoordigers van politie, inlichtingen- en veiligheidsdiensten, krijgsmacht, private partners waaronder aanbieders van vitale processen of deskundigen van kennisinstituten of kennisnetwerken.

In de eerste fase van de aanpak van de coronacrisis hebben Rijk en veiligheidsregio's hun onderlinge samenwerking pragmatisch vormgegeven. Dit verliep naar tevredenheid van beide partijen en is sindsdien ook toegepast bij andere situaties met een bovenregionale en landelijke impact (log4j, opvang Oekraïne, doorstroom migratieketen). In september 2020 is met het Veiligheidsberaad overeengekomen de werkwijze tijdens corona zo snel als mogelijk structureel te borgen door deze op te nemen in besluit en handboek. Het formaliseren en concretiseren van de aansluiting van de veiligheidsregio's (en gemeenten en andere openbare lichamen) op de MCCb en andere onderdelen van de nationale crisisstructuur is een nadrukkelijke bestuurlijke wens van de veiligheidsregio's. Dit is in maart 2022 ook toegezegd aan het Veiligheidsberaad en aan uw Kamer gemeld in reactie op de het eerste rapport van de OVV-evaluatie van de crisisaanpak corona. Op bestuurlijk niveau zijn de afspraken over de aansluiting van de veiligheidsregio's op de nationale crisisstructuur afgestemd met de voorzitters veiligheidsregio, verenigd in het Veiligheidsberaad.

Het Handboek vormt samen met de Wet veiligheidsregio's het beleidskader voor de voorbereiding op specifieke situaties, onder meer in de vorm van landelijke crisisplannen en een opleidings- trainings- en oefenprogramma.

² Instellingsbesluit Ministeriële Commissie Crisisbeheersing 2022, Stcrt. 2022, nr. 32675.

De aanpassingen in besluit en handboek lopen niet vooruit op de komende ontwikkeling van het aangekondigde vernieuwde wettelijk kader voor het landelijk dekkend crisisstelsel, maar zijn tussenstappen op weg naar een daaropvolgende ministeriële regeling en landelijk handboek.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius